

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
201101515-/NOB

Dato
05.12.2011

Svar på Spm. nr. 353 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Arve Kambe - Om å redusere tollsatsen på smør

Jeg viser til spørsmål nr. 353 til skriftlig besvarelse oversendt fra Stortingets presidentskap. Spørsmålet er reist i brev av 28.11.11 fra stortingsrepresentant Arve Kambe. Spørsmålet lyder som følger:

"Norske forbrukere har i flere uker vært vantro til at det ikke er mulig å få kjøpt smør i norske butikker i 2011. Tine skylder på økt etterspørsel og lavere produksjon fordi været og foret har vært for dårlig. Dette er noe man har visst om lenge før butikkhyller ble tomme og lagre tømt. I dag er tollsatsene ca 400 % toll på melk og importører opplever innkjøpspriser på over kr. 25,- per kilo for smør. Vil statsråden umiddelbart redusere tollsatsene slik at forbrukerne får tilgang til smør til vanlig pris?"

Statens landbruksforvaltning (SLF) har i vedtak 29.11.11 satt ned tollen på smør til kr. 4,00 per kg fra 1. til og med 31. desember. Tine har varslet Statens landbruksforvaltning om at norsk produksjon ikke kan dekke etterspørselen etter norsk meierismør i butikkene, og har bedt om at tollen settes ned.

Årsaken til denne situasjonen er både økt etterspørsel og en noe lavere produksjon. En gledelig trend er at husholdningene igjen i større grad lager maten fra bunnen av. Dette har økt etterspørselen etter matlagingsprodukter som inneholder mye melkefett. Melkeproduksjonen varierer naturlig gjennom året. Det er lavest melkeinnfang i august og september og i denne perioden kan det være mangel på råstoff til produksjon som krever høyt fettinnhold. Tine peker også på at det totalt sett er levert noe mindre

melk i år sammenlignet med i fjor. En av hovedforklaringene til dette, er at fôrkvaliteten er blitt noe forringet som et resultat av perioder med særlig mye nedbør.

Når det gjelder markedsreguleringen, så har jordbruket det økonomiske ansvaret for overproduksjon. Dette innebærer at jordbruket bærer pristap ved overproduksjon og innbetaler omsetningsavgift for å dekke reguleringstiltak. Dette har vist seg som et effektivt system over mange år, og det er ikke grunn til å diskutere markedsregulatorrollen ut fra den nåværende mangelen på enkelte varer – som altså er et spørsmål av en helt annen karakter enn det markedsregulering normalt omfatter.

For å møte raske og eventuelt mer kortsiktige endringer er det viktig at vi har et system som gir markedsaktørene muligheter til supplerende import. For enkeltprodukter og i perioder med for lite norske varer i markedet, kan SLF sette ned tollsatsen i henhold til Forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer. Slike tollnedsettelse er basert på relevant markedsinformasjon fra markedsregulator.

I den aktuelle situasjonen er jeg ikke fornøyd med Tines håndtering fordi de har reagert overraskende sent. Det burde vært mulig å forutse markedsforstyrrelser og ubalanse i markedet på et tidligere tidspunkt.

En markedsregulator skal ta vare på overskuddsproduksjon og forvalte den best mulig. Når det oppstår knapphet, gjelder det å snu seg fort rundt og sørge for at markedet blir forsynt gjennom import. Jeg forventer at Tine som markedsregulator, nå treffer tiltak for å sikre at vi ikke kommer opp i en slik situasjon senere.

Med hilsen

Lars Peder Brekk